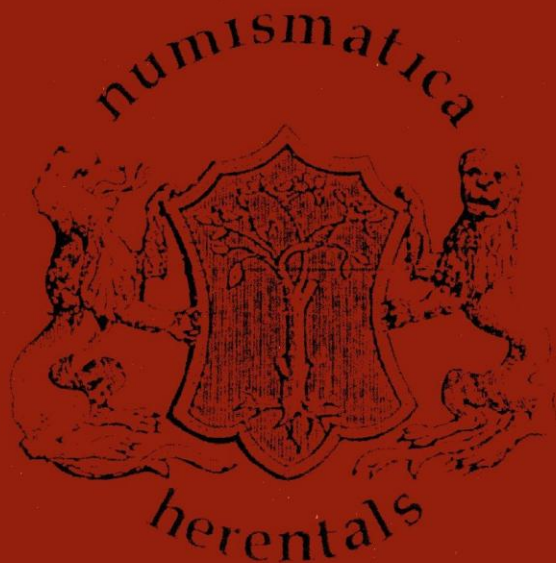

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

11

maart 2005

verantwoordelijke uitgever – Numismatica Herentals
Rudy Dillen – Postbus 105 – 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472/542147 rudy.dillen@pandora.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – ledenonthaal 014/507919 michel.jansen@mauquoy.com
Gust Verboven	penningmeester – schatbewaarder 014/219894
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473/556266 koen.de.pooter@pandora.be
Ivan Dillen	webmaker – public relations 0498/266560 ivan-dillen@telenet.be
Eddy Pauwels	bestuurslid – medewerker 0496/529952 pauwels.doudelet@pandora.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden 2005	11 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland) 7 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals (10 € voor leden in het buitenland) 1 € een éénmalig dag-lidmaatschap
gratis toegang	voor -12 jaar, indien vergezeld van een volwassen lid www.numismatica-herentals.be

ledenbijeenkomst op de 2e zondag van elke maand van 09.00 – 12.00 u
zondag 13 maart – 10 april – 8 mei – 12 juni – 10 juli – 14 aug **2005**
met als locatie Brasserie ‘**Den Brasseur**’, Bovenrij 50 – 2200 Herentals.

Algemene Vergadering EGMP 2005 te Herentals

Onze vereniging is ingegaan op het verzoek vanwege het EGMP om de jaarlijkse algemene ledenvergadering te organiseren. Deze gaat door op **zaterdag 21 mei 2005** in de Lakenhal op de Grote Markt.

Voor het volledige programma, kijk verder in uw tijdschriftje.

frontpagina een mooie reeks topmunten uit de antieke oudheid

Aanwezigheidstombola gratis voor de aangesloten leden om 11.00 u

gouden 10 francs - Napoleon III	1859
Memorial half dollar - John F. Kennedy	1964
50 frank - wereldexpo Brussel - Bouwdewijn	1958

+ telkens een fles wit – vin de Pays des Côtes de Gascogne – Mage 2002
geschonken door supermarkt **Van Eccelpoel**, Lierseweg 20, Herentals.

Tombola 1 € = 1 lotje / 5 € = 6 loten **trekking om 11.10 u**

gouden 10 francs - Napoleon III	1858
gouden juwelenpenning – Maximiliano v. Mexico	1865
zilveren 5 franc - Leopold II	1873
20 franc - Albert I	1934
penning 1000 jaar Brussel – Bouwdewijn	1965
bronzen medaille ‘Rotterdam Port Promotion Council’	

met telkens een fles rood – Côtes du Ventoux – Domaine Le Van - 1999
geschonken door supermarkt **Van Eccelpoel**, Lierseweg 20, Herentals

Beste leden,

Naar aanleiding van de viering van het **1-jarig** bestaan van **Numismatica Herentals**, was onze vereniging graag bereid om de jaarlijkse Algemene Vergadering van het EGMP in te richten. Deze gaat door in de Lakenhal op **zaterdag 21 mei 2005**.

Het programma :

09.00 u : onthaal in de Lakenhal, met koffie en 'Herentals boomke'

10.00 u : vergadering van het E.G.M.P. in de grote hal, met na afloop de overhandiging van de opgedragen penning aan een verdienstelijk EGMP-lid en de bekroning van het beste jaarboekartikel.

11.00 u : spreekbeurt met power-point-presentatie door Jef Van den Bosch, licentiaat in geschiedenis, over 'De geschiedenis van Herentals' met nadien uitreiking van de aanwezigheidspenning aan de leden.

12.00 u : receptie, ons aangeboden door het stadsbestuur, n.a.v. ons 1-jarig bestaan en de toetreding tot de Stedelijke Cultuurraad, uitreiking van de medaille '1 jaar Numismatica Herentals'

Wandeling (5 min) van Lakenhal naar 'Den Brasseur' voor het diner.

13.00 u : diner, met muzikale omlijsting, aan 25 € per persoon, dranken niet inbegrepen. Voor het hoofdgerecht kan je een keuze maken :

- aspergecrème-soep met bieslooksnippers
- of - **kalfsfilet** met mosterd-dragonsaus
- of - **zalmmedaillon** met dille-safransaus
- duo van chocomousse
- koffie

15.00 u : historische stadswandeling o.l.v. een stadsgids (gratis)
keuze uit **1** : 'Het Herentals van het Kapittel van Bergen' (1.5 km)
uitgebreid bezoek aan de St. Waldetrudiskerk en het centrum
2 : 'Het Herentals van de Hertog van Brabant' (3.5 km)
stadsvest, stuw op Nete, Oud Gasthuis, Begijnhof, Infirmierie

17.00 u : afsluitende **drink** in café - Brasserie 'Brigand', Bovenrij 59

Inschrijving voor diner en wandeling gebeuren door storting van 25 € per persoon op rek.nr. 001-4206136-01 van Numismatica, Postbus 105, 2200 Herentals, vóór 20 april, met vermelding van uw keuze : **diner** : vis of vlees, **wandeling** : 1 of 2

Naast dit mooi dagvullend programma voorzien we ook in de uitgifte van een **medaille**. Al onze aangesloten leden ontvangen gratis een medaille in gepatineerd brons, met hun naam. Indien gewenst kunnen zij ook een uitvoering in gepatineerd zilver 925/000 bestellen aan 30 €. Niet aangesloten leden kunnen een exemplaar in brons (10 €) of een uitvoering in zilver (40 €) bestellen door storting van het overeenstemmend bedrag op ons rekeningnummer, vóór 20 april, met vermelding: medaille

De medaille (50 mm) wordt vervaardigd door atelier **Mauquoy**. Deze kan op 21 mei afgehaald worden tijdens de receptie in de Lakenhal of nadien op één van onze clubactiviteiten in 'Den Brasseur'.

Opgelet: inschrijvingen voor het diner en bestellingen voor een medaille zijn pas definitief na storting en moeten ons bereiken vóór 20 april !

Zoals gezegd krijgen alle leden hun naam op de gratis bronzen medaille. Zou iedereen eens goed willen controleren of hun naam, vooraan op het adresetiket, correct is gespeld. Zonder tegenbericht zal dit de naam zijn die op je medaille komt ! Graag zo snel mogelijk verwittigen op de volgende clubactiviteit, of op 0472-542147, of rudy.dillen@pandora.be of een berichtje sturen naar : Numismatica, Postbus 105, 2200 Herentals

Is elk lid reeds in het bezit van zijn Numismatica Herentals lidkaart 2005 ? rood (7 €) geel (11 €)
Zoniet vraag ernaar aan de bestuurstafel !

Clubnieuws

tentoonstelling van 13 maart met zijn 'Schone Madammen' presenteert Koen De Wolf een reeks vrouwelijke portretten op Romeinse munten uit het Keizerrijk. Gelijktijdig loopt er een stille power-point-presentatie, waarbij al dit vrouwelijk schoons nog wat extra glans krijgt.

ook op de clubactiviteit van 13 maart zal er éénmalig een uitgebreide verkoop zijn van **muntencatalogi** aan zeer schappelijke prijzen. Zo kan elk beginnend verzamelaar zich wat documentatiemateriaal aanschaffen.

Swaenewandeling na de clubactiviteit van 13 maart vertrekt er om 14.30 u aan Bistro 'De Swaen', Belgiëlaan 1 te Herentals, een gratis stadswandeling met gids. Bij aankomst rond 16.30 u, mag je jezelf verwarmen aan een jenevertje. Voor een eventuele afsluitende maaltijd kan je een keuze maken van de kaart of de dagschotel nemen.

Coburg – Twee jongens zijn in het Duitse Coburg opgepakt toen ze in een warenhuis een videospelletje probeerden te betalen met een onbestaand bankbiljet van 300 €. Uit onderzoek blijkt dat de 'liefdesbiljetten' te koop zijn via het internet. Blijkbaar hadden de tieners de kleine lettertjes niet goed gelezen : 'Heeft géén enkele waarde' **Het Laatste Nieuws**

Om greep te hebben op het **heden**, moet je je bewust zijn van het **verleden** en oog hebben voor de **toekomst**

In de tombola : een Habsburger wordt (even) keizer van Mexico

Maximiliaan, geboren in 1832 te Wenen, was een zeer slim kind met interesse in kunst en wetenschap. Later ging hij bij de marine. Hij was zo fanatiek in zijn militaire carrière dat hij al snel een hoge functie bekleedde. Op 27 juli 1857 trad hij in Brussel in het huwelijk met Charlotte van België, dochter van koning Leopold I. Hierna woonden ze als de Oostenrijkse regenten in Milaan totdat keizer Frans Jozef, ontevreden over het liberale beleid van zijn broer, Maximiliaan

ontsloeg. Kort hierna verloor Oostenrijk de meeste van zijn Italiaanse bezittingen. Maximiliaan trok zich in Triëst terug uit de openbaarheid en liet het 'Chateau Miramare' bouwen. Hij werd in 1859 voor het eerst door Mexicaanse monarchisten benaderd met het voorstel om keizer van Mexico te worden. Aanvankelijk weigerde hij, maar in 1863 aanvaardde hij onder druk van Napoleon III de kroon alsnog. Frans Jozef was hierover ontstemd en ontnam hem alle adellijke rechten in Oostenrijk.

Maximiliaan en Charlotte hadden geen kinderen. Ze adopteerden daarom 2 kleinzoons van de vorige Mexicaanse keizer : Augustin, de latere troonopvolger en Salvador. Na de Amerikaanse Burgeroorlog begonnen de Verenigde Staten de Republikeinen van wapens te voorzien. In 1866 was het wel duidelijk dat Maximiliaan het niet lang meer zou volhouden. Naar aanleiding van het groeiende Mexicaanse verzet trok ook Napoleon III zijn troepen uit Mexico terug. Keizerin Charlotte reisde af naar Europa om steun te zoeken voor het bewind van haar echtgenoot. Dit lukte haar niet en ze raakte in een diepe emotionele crisis. Ze zou nooit meer naar Mexico terugkeren. Napoleon III drong er bij Maximiliaan op aan om zich uit Mexico terug te trekken, maar hij weigerde zijn volgelingen te verlaten. In februari 1867 trok hij zich terug naar Santiago de Querétaro waar hij wekenlang werd belegerd. Op 11 mei trachtte hij te vluchten, maar werd onderschept en door de krijgsraad ter dood veroordeeld. Maximiliaan werd op 19 juni 1867, samen met 2 van zijn generaals, door een vuurpeloton ter dood gebracht. Ex-keizerin Charlotte trok zich in eenzaamheid terug op 'Chateau de Bouchout in het Belgische Meise en stierf aldaar op 19 januari 1927.

Ter gelegenheid van de **Holland Coin Fair 2005**, onlangs gehouden te Scheveningen, had het Nederlands Koninklijk Genootschap voor Munt- en Penningkunde een mooie stand ingericht met een

MYTHOLOGISCHE DIERENTUIN

Toen lang geleden de aarde nog gewoon plat was en de mensen nog alleen in het midden woonden, werden de randen ervan bevolkt door allerlei wonderlijke wezens, zowel te land, te zee als in de lucht. Mensen die verre reizen hadden overleefd wisten er de meest afgrijselijke verhalen over te vertellen, zodat iedereen

griffioen op een zilveren stater van Teos (Ionië, Klein Azië) 480 vC ook werkelijk geloofde dat ze bestonden. Af en toe was er zo'n wezen verdwaald, werd dan ook in de bewoonde wereld gesignaleerd en moest door dappere helden verdreven of gedood worden. Slechts de goden konden beter met de monsters overweg en gebruikten ze als boodschappers en bewakingsdienst. Sommige van de meest goedaardige lieten zich zelfs voor de kar spannen. Soms ook namen de goden hun gestalte aan en boze tongen beweren dat sommige soorten zelfs in goddelijke liaisons zouden zijn verwekt. Reeds de oudste geschreven bronnen van Chinese, Griekse en Germaanse makelei, maken melding van dergelijke gebeurtenissen. In de klassieke literatuur worden ze vaak genoemd maar zelden in detail beschreven. Ze spelen een rol in de religies, mythen, sagen, sprookjes en legenden van bijna alle volken ter wereld. Hun onnatuurlijk uiterlijk gaat gepaard met bovennatuurlijke eigenschappen zoals kracht, onsterfelijkheid en intelligentie. Engelen, duivels, draken, sfinxen, centauren en talloze andere wezens prikkelden de verbeelding zodanig, dat beeldende kunstenaars zich erop hebben uitgeleefd sinds 3000 vC in o.a. Mesopotamië en Egypte. Ze maakten in bepaalde perioden zo zeer deel uit van dagelijks leven, dat ze uiteraard ook veelvuldig op munten zijn afgebeeld van in den beginne van de 6^e eeuw vC. Het zal dan ook niet verbazen dat ze op de munten van de laatste eeuw met uitsterven worden bedreigd, behalve wanneer ze in de beschermde omgeving van een lands- of stadswapen terechtkomen.

Zilveren tetradrachme met een minotaurus, autonome muntslag van Gela, Sicilië – 400 vC

Gorgoneion met uitgestoken tong op een zilveren hemidrachme van Parion (Mysië, Klein Azië) 350 – 300 vC

Voor de systematiek van de soorten kunnen we niet terecht bij Darwin of Linnaeus, zodat we hier maar zelf een indeling voorstellen :

Diermensen : de menselijke gestalte is van enkele dierlijke lichaamsdelen voorzien, bvb. Engel, duivel, satyr, minotaurus, gorgoneion (Medusa)

Mensdieren : dieren die zijn voorzien van een mensenhoofd of bovenlichaam, bvb. Sfinx, centaur, harpij, triton (waterman), sirene (meermin), soms voorzien van attributen , zoals sagittarius (boogschutter)

Mengdieren : wezens opgebouwd uit onderdelen van diverse dieren, daaronder zowel vliegende als lopende en zwemmende exemplaren, bvb. Draak, griffioen, basilisk, Pegasus (geveugeld paard), geveugelde leeuw (van St. Marcus)

Misvormingen of overdrijvingen van een eigenschap, bvb. godheden met meerdere hoofden, ogen, armen of borsten (Diana van Ephese); dieren met dubbele koppen met als belangrijkste de adelaar; eenhoorn, cycloop en Cerberus (de driekoppige hellehond)

Vooral deze laatste groep is aanleiding geweest om te veronderstellen dat die niet alleen aan de fantasie ontsproten zijn, maar zeker ook voor een deel is gebaseerd op uitzonderlijke misgeboorten bij mens en dier, al duizenden jaren bekend op kleitabletten, in spijkerschrift beschreven en verwerkt in theorieën over de betekenis ervan. Kijk ook maar eens naar een schilderij van Jeroen Bosch.

Sfinx op een elektronmunt van eiland Lesbos (Egeïsche Zee) 400 vC

De 25 eeuwen muntgeschiedenis overschouwend, kunnen we stellen dat vooral de eerste eeuwen veel materiaal opleveren met een grote diversiteit, te verklaren door het feit dat bijna steeds goden, dieren en mythologische onderwerpen op munten werden afgebeeld. Pas na de dood van Alexander de Grote ontstaat het gebruik om vorsten op munten te portretteren en worden de fabeldieren schaarser. De Pegasus van de Romeinen heeft zelfs de overstap gewaagd naar de munten van het moderne Italië. De Byzantijnen hadden geen boodschap om deze nonsens op hun munten te plaatsen, behalve dat ze de dubbelkoppige

Zilveren stater met Pegassus – Lockroi (Bruttium, Z -Italië) 300 vC adelaar in hun latere keizerlijk wapen voerden. Zowel de Oosterse als de Westerse middeleeuwen wemelen van de fabeldieren. Contacten tussen oost en west tijdens de kruistochten hebben zeker ook tot een soort kruisbestuiving geleid, waardoor de dubbelkoppige adelaar bij ons een ware plaag werd. Draken kwamen naar het schijnt overal in Europa voor en moesten bestreden worden, wat mooi aansloot bij het heldhaftige ridderideaal. Zelfs de Christelijke mythologie kent zijn draken- en duiveldoders : St. Michael, meestal te voet, als patroonheilige van Brussel, Italië en Engeland en

St. Joris te paard, in Engeland, Rusland en zelfs Perzië. De Chinese draak daarentegen brengt geluk en hoeft dus niet te worden bekampt. Hij heeft het lijf van een haan, de kop van een kameel, de ogen van een duivel, oren van een os, de hoorn van een ree, poten van een tijger, klauwen van een adelaar, schubben van een karper en een slangenhal. In de periode van de Franse Revolutie werd de beroemde strijd van

St. Joris doorboort de draak vanop zijn paard -zilveren Thaler, 1549 Hercules met de Hydra nog gebruikt als symbool van de strijd van het volk tegen de 'veelkoppige' aristocratie. In Nederland vinden we niet veel fabelachtigs, behalve de dubbelkoppige adelaar en een paar griffioenen. Een ontwerp van Wenckebach voor naoorlogse munten met een phoenix (Nederland herrijst) haalde het echter niet. Wel is er nog de meerman als muntmeesterteken van Egbert Marinus te Groningen.

5 kopecks, Anna (1730-1740) Rusland met de dubbelkoppige adelaar

Literatuur

Charles Gould, *The dragon*, Londen 1977

Bert Sliggers Jr., *Meerminnen en Meer-*

mannen, Den Haag 1977

Joe Nigg, *The book of gryphons*,

Cambridge 1982

Time-Life, *Fabeldieren*, Amsterdam 1985

Pierre Vercammen, onze jongste muntenverzamelaar, mag bij aankomst gewoontetrouw steeds een duikje nemen in de grabbelbak. Zo krijgt zijn collectie telkens een gratis uitbreiding met een 3^etal stuks.

Uit de gazet 'Tsoenami-wet' houdt frankjes nog even in ere ...

De Senaat keurde een wetsvoorstel toe dat oude Belgische franken inwisselbaar houdt tot eind maart, op voorwaarde dat ze worden ingezameld ten voordele van **Tsoenami 12-12**. Volgende week stemt de Kamer hetzelfde voorstel, en het lijkt geen twijfel dat het wordt goedgekeurd. Want het wordt gesteund door zowel CD&V, SP.A, VLD en door de regering. In de hal van het parlement is een collectebus opgesteld waarin de parlementariërs hun oude franken kunnen gooien. De tijdelijke wet komt er op vraag van enkele hulporganisaties die tussen Kerst en Nieuwjaar oude munten inzamelden voor de tsoenami-slachtoffers. Ze haalden daarmee zoveel succes dat ze die inzameling willen verlengen tot einde maart.

Het Nieuwsblad

Wist je dat ... op de Duitse eoromunten 5 verschillende letters voorkomen ? Ze staan op de voorzijde, geheel onderaan, en geven aan in welke muntplaats de munt is geslagen.

A	Berlijn
D	München
F	Frankfurt
G	Karlsruhe
J	Hamburg

Gerealiseerde prijzen

veiling 13 februari 2005

1	10.00	10	24.00	19	-	28	2.00	37	3.00
2	-	11	-	20	-	29	2.00	38	5.50
3	75.00	12	19.00	21	3.00	30	6.50	39	-
4	13.00	13	-	22	2.75	31	3.25	40	-
5	-	14	15.00	23	1.50	32	6.00	41	11.00
6	15.00	15	78.00	24	17.00	33	2.50	42	2.25
7	15.00	16	1.25	25	2.75	34	2.50	43	-
8	-	17	2.25	26	8.00	35	2.50	44	-
9	-	18	5.00	27	5.00	36	13.00	45	6.50

veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, onze veilingmeester
 - deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam en adres, telefoon- en rekeningnummer, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend
 - elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een veilingnummer af aan de bestuurstafel. Door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder
 - het bod wordt verhoogd als volgt:
 - 1 – 5 € : + 25 cent
 - 5 – 10 € : + 50 cent
 - 10 – 50 € : + 1 €
 - 50 – 100 € : + 2 €
 - meer dan 100 € : + 5 €
 - na afloop van de veiling kunnen de kopers, na contante betaling, hun loten in ontvangst komen nemen
 - onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
 - niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven
 - de veilingkosten bedragen 5 % voor de verkoper en 5 % voor de koper
- veel succes !!**

veiling

start om 11.20 u

(afbeeldingen zijn niet op ware grootte)

3

4

5

10

nr	land	munt				kwal	mat	inzet
1	Rome	Faustina	denarius	AUGUSTA	141	F	Ag	10.00
2		Sept. Severus	denarius	BONUS EVENTUS	193-211	F	Ag	10.00
3		Sept. Severus	denarius	IOVI CONSERVATORI	193-211	F/ZF	Ag	10.00
4		Gordianus III	antoninianus	IOVI STATORI	238-244	F/ZF	Ag	10.00
5		Treb. Gallus	antoninianus	PAX AETERNA	251-253	ZF	Ag	15.00
6	Brabant	Philips II	½ dukaton	Antwerpen	1563	F	Ag	50.00
7		Philips II	1/10 dukaton	Antwerpen	1572	ZF	Ag	20.00
8		Philips III	1/4 patagon	Brussel	1660	ZF	Ag	75.00
9		Maria Theresia	oord	Brussel	1744	F	Cu	1.00
10	Vlaanderen	Philips II	1/5 dukaton	Brugge	1566	ZF	Ag	25.00
11		Maria Theresia	oord	Brugge	1751	F	Cu	1.00
12	Luik	Vacance du Siège – Lambertus		oord	1744	F	Cu	2.00
13		Jean-Théodore de Baviere		oord	1751	ZF	Cu	2.00
14	België	Leopold II	1 frank	FR (R!)	1881	F/ZF	Ag	75.00
15		Leopold II	1 centime	FR	1899	ZF	Cu	1.00
16		Leopold II	1 frank	VL (TH met punt)	1904	ZF	Ag	2.00
17		Leopold II	2 frank	VL (TH met punt)	1909	ZF	Ag	2.50
18		Albert I	2 frank (2 stuks)	VL + FR	1923	ZF	CuNi	1.50
19		Albert I	25 centimes	FR	1926 over 1923	ZF	CuNi	3.00
20		Prins Karel	100 francs	FR	1949	ZF	Ag	5.00
21	Argentinië	1 Decimo			1822	F	Cu	2.50
22	Duitsland	25 Pfennig	A		1911	ZF	CuNi	2.50
23	Frankrijk	10 Centimes	A		1889	ZF	Cu	4.00
24		5 Francs	A		1 An 8	F/ZF	Ag	50.00
25	Italië	5 Lire			1927	ZF	Ag	2.00
26	Marokko	100 Francs	1372	KM #52	1953	FDC	Ag	2.00
27	Ned. Antillen	1/4 Gulden		KM #4	1970	ZF	Ag	1.00
28	Nederland	5 Cent			1908	ZF	CuNi	3.00
29		25 Cent			1917	F	Ag	2.50
30	Oostenrijk	1 Kreuzer	H		1760	F/ZF	Cu	2.50
31	Polen	10 Pfennig	Danzig		1932	ZF	Ae	2.50
32	Roemenië	500 Lei			1941	PR	Ag	10.00
33	Rusland	1 Denga	EM	KM #2.4	1862	ZF	Cu	5.00

23

25

26

28

nr	land	munt	kwal	mat	inzet
34	USA	5 Cents	ZF	CuNi	3.00
35	Zweden	25 Öre	F	Ag	5.00
36		5 Öre	ZF	Cu	2.50
37	Zwitserland	10 Rappen	F-	Ag	2.50
38	medaille	EGMP – penning Dr. Paul Kempeneers	ZF	tin	1.00
39		stadspanning van Herentals	PR	similo	2.00
40		viering 50 jaar bevrijding van Herentals 1944-1994	PR	brons	2.50
41	België	1.5 kilo belgische munten met zilver !	div.	div.	5.00
42	Duitsland	mooie verzameling noodmunten (19 stuks)	div.	div.	25.00
43	Spanje	muntset Mundial 1982	FDC	div.	2.00

37

38

39

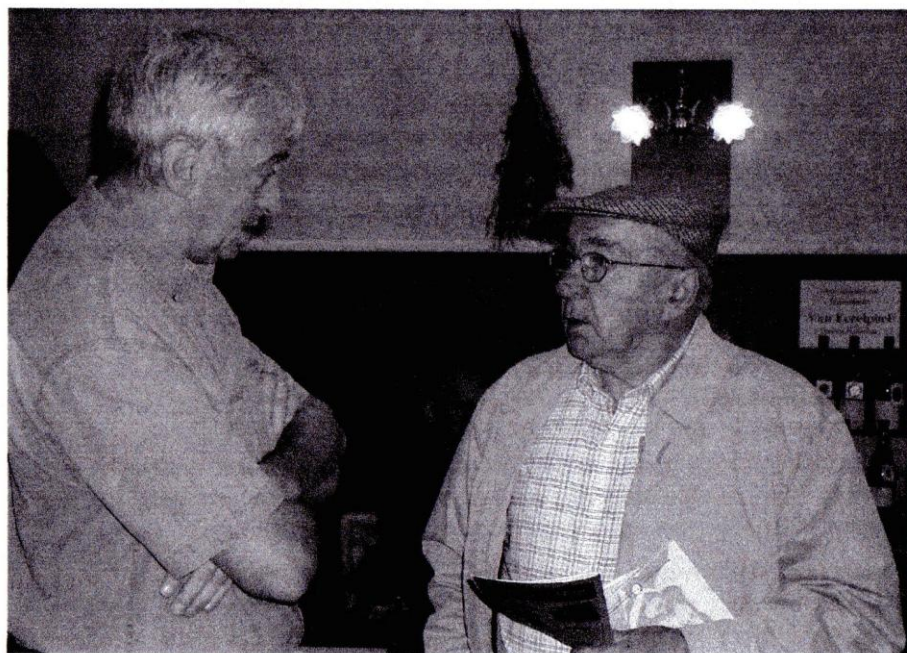

40

div = divers ZG = zeer goed F = fraai ZF = zeer fraai PR = prachtig FDC = Fleur de coin
 Ag = zilver AE = brons-koper Cu = koper Ni = nikkel Zn = zink

Van onze **beurs-tombola** van 5 december 2004 wachten nog steeds een 37-tal prijsmunten om afgehaald te worden door de houder van het overeenkomend tombolalootje Dit kan nog zonder problemen gebeuren op één van onze volgende clubactiviteiten, tot ten laatste 21 mei 2005.

LOT	mont	LOT	mont	LOT	mont	LOT	mont
003	176	072	362	125	154	226	265
020	226	087	210	151	55	230	340
025	336	088	172	154	232	240	125
032	230	089	14	155	372	241	68
035	7	091	107	158	264	256	162
039	375	096	149	159	98	379	200
053	66	099	366	160	2	380	173
060	338	106	284	175	63		
063	4	118	386	182	334		
068	399	120	216	183	391		

nieuwe leden, zoals hier **René Feyaerts**, kunnen steeds rekenen op een woordje uitleg en wat toelichting over gang van zaken bij **Numismatica**

Vz. 天保 (vierkant gat) 通寶 (*Ten-po tsu-ho*) Tenpo geld (van boven naar onder)

Kz. 當百 (*tou hyaku*) verdient 100 (van boven naar onder)

Onder het vierkant gat de handtekening van de muntmeester

Rand: glad met links en rechts in het midden een cherry blossom-stempel

Brons, 49 x 32 mm, ca 20,6 g, 1835-70, 484.804.054 ex., muntplaats Edo

De hierboven afgebeelde munt is een zeer veel voorkomende munt uit het oude Japan (bedoeld wordt vóór 1870). Ook in België wordt deze munt veel aangeboden op muntenbeurzen aan lage prijzen en dat komt omdat er bijna een half miljard exemplaren van gemaakt werden.

Het lezen van deze oude Japanse munten is evenwel iets moeilijker omwille van de toen gebruikte Japanse kalender en omwille van de soms zeer symbolische begrippen. De Japanse taal bulkt trouwens van de symbolische begrippen. Vandaag gebruikt men in Japan als jaartelling het jaar van de keizer: de jaartelling start terug van 1 bij iedere nieuwe keizer. Sinds 1868 zijn er maar 4 keizers geweest, dus dat is relatief gemakkelijk. Daarvoor echter liet men de jaartelling terug van 1 starten bij allerlei gebeurtenissen, zoals belangrijke vieringen, politieke gebeurtenissen of natuurrampen. Zo een periode noemt men een "era" en elke era kreeg een symbolische naam. Zo waren er 232 era's tussen 645 en 1868 met dus een gemiddelde van 5 jaar per era.

Zo is de era van bovenstaande munt de Tenpo-era, overeenkomend met 1830-1844. De era staat vermeld op de voorzijde van de munt boven het gat: 天保 (*Ten-po*). De era geeft echter slechts bij benadering aan wanneer de munt gemaakt werd, want de munt werd niet noodzakelijk gemaakt vanaf het begin van de era, en bovendien werden de munten ook na de era, soms zelfs nog honderden jaren, verder gemaakt. Van bovenstaande munt weten we dat hij

gemaakt werd van 1835 tot 1870. De symbolische betekenis van Tenpo is “Hemelse Bewaring” (het leunt aan bij ons begrip engelbewaarder).

Op de voorzijde onder het gat staat 通寶 (*tsu-ho*) wat betekent “circulerende waarde” of vrij vertaald “geld”, alhoewel geld hier een iets te nauw begrip is want bijvoorbeeld in de Meiji-periode (of Meiji-era) werd de aanduiding *tsuho* ook gebruikt op postzegels, want dat zijn ook circulerende waarden. De combinatie “Tenpo *tsuho*” betekent dus “Tenpo geld” of geld uit de Tenpo-era.

Op de keerzijde boven het gat staat 當百 (*tou hyaku*) wat betekent “verdient 100”, een manier om te zeggen dat deze munt een waarde heeft van 100 mon. Eigenaardig is dat de munteenheid mon er niet bij vermeld staat, alhoewel daar ook een Kanjiteken voor bestaat: 文, dat bijvoorbeeld wel vermeld wordt op bankbiljetten uitgedrukt in mon.

Op de keerzijde onder het gat staat een handtekening of een muntmeesterteken van de munt van Edo. De stad Edo werd in 1869 de hoofdstad van Japan en herdoopt tot Tokyo, en is zo uiteraard beter bekend. Tot 1870 waren er in Japan een heleboel muntplaatsen waar men op ambachtelijke wijze munten maakte. In 1870 werden ze allemaal gesloten en vervangen door één enkele muntplaats namelijk de Keizerlijke Munt van Osaka, waar van dan af op een industriële manier munten naar westers model geslagen werden. Dat betekende het einde voor deze munt.

De munt heeft op de rand links en rechts een cherry blossom-stempel. Cherry blossom is Engels voor kersenbloesem, de bloem van de Japanse kerselaar, ook bij ons goed gekend. Deze boom komt zeer veel voor in Japan en is een Japans symbool bij uitstek. Hij bloeit in april met prachtige rose bloemen en gezien de uitgestrektheid van Japan schuift dan een cherry blossom-front van het zuiden naar het noorden van het land. Zelfs de Keizerlijke Munt langs de Yodo-rivier te Osaka opent ieder jaar in april zijn domein voor een “cherry blossom viewing”. In 2004 bezochten niet minder dan 907.000 mensen deze cherry blossom viewing op een week tijd.

Het brons van deze munt bestaat officieel uit 78 % koper, 12 % lood en 10 % tin. De Japanners hadden de gewoonte van vrij veel lood in hun munten te mengen. Sommige van deze munten hebben echter een tamelijk geel uitzicht: ze lijken eerder op messing dan op brons. In de 19de eeuw geraakten de kopermijnen stilaan uitgeput en ontstond er een tekort aan koper wat hen ertoe bracht zink te mengen in de munten, wat het gele uitzicht van sommige munten verklaart.

Deze munten werden gegoten, niet geslagen. Dat was de courante techniek voor het maken van Japanse munten want tot 1870 was de techniek van het

muntenslaan met de schroefpers nog niet doorgedrongen tot in Japan, gezien het toen nog een zeer grote technologische achterstand had ten overstaan van het Westen.

Ze werden gegoten in vormen van fijn zand met velen tegelijk in een zogenaamde "muntboom". Men gebruikte met de hand gemaakte moedermunten, in het Japans "bosen" genoemd (spreek uit bo-sén), om in het zand te drukken. Na het gieten werd het oppervlak, de randen en zelfs het gat binnenin glad gevijld. Men ziet dit zeer goed aan de munten: de iets dieper liggende achtergrond is korrelig van het zand, terwijl het iets hoger liggende oppervlak, de randen en het gat binnenin glad zijn maar met nog duidelijk zichtbare strepen van het vijlen.

Deze munt heeft een vierkant gat, precies zoals de Chinese cashmunten. Vóór 1600 circuleerden er in Japan bijna uitsluitend Chinese cashmunten. Daarna gingen de Japanners zelf munten maken, uiteraard naar het voorbeeld van de Chinese cashmunten, dus ook met een vierkant gat. De Chinese eenheid "cash" werd vervangen door de Japanse eenheid "mon". Het gat werd ook gebruikt om de munten na fabricage aan mekaar te rijgen en te transporteren.

Japanse muntcatalogen geven 24 stempelvarianten op voor deze munt. De meeste zijn maar te herkennen aan zeer kleine details van de letters. Er is wel wat variatie in de grootte van het gat: er zijn munten met een klein gat met brede rand (zoals de afgebeelde) of een groter gat met smalle rand.

Muntboom van een andere Japanse munt, de 4 mon "Bunkyu eiho" uit 1863.

De nieuwe Turkse Lira

Eind 2004 was de Turkse munt de meest waardelooste munteenheid ter wereld. Eerste minister Erdogan noemde het probleem een 'nationale schande'. In december 2004 keurde het Turkse parlement dan een plan goed om 000.000 te schrappen en een nieuwe munt te creëren. Deze nieuwe Turkse Lira (Yeni Türk Lirası) is nu de huidige munteenheid van Turkije en werd officieel in gebruik genomen op 1 januari 2005. Een nieuwe lira is gelijk aan een miljoen oude lira en wordt verdeeld in 100 kuru. Op alle briefjes en munten staan portretten van Kemal Atatürk, gedurende verschillende momenten in zijn leven. De nieuwe briefjes zijn duidelijk groter dan de oude en op de weerszijde ervan staan historische belangrijke plaatsen afgebeeld. Na de wisselperiode van 1 jaar zal de oude lira geen wettig betaalmiddel meer zijn, maar zal nog wel bij de Centrale Bank ingewisseld kunnen worden tot eind 2006. De nieuwe ISO-classificatie van de munt is TRY (de vroegere TL)

Enkele van de nieuwe munten vertonen echter een grote overeenkomst met onze euromunten. De nieuwe munt van 1 lira, in het bijzonder, lijkt verdacht veel op het 2-euromuntstuk, zowel in uiterlijk als in afmetingen en gewicht. Met name in Duitsland worden de nieuwe Turkse munten al regelmatig in automaten aangetroffen.

Aangezien de lira slechts 55 eurocent waard is, kan dit voor de fraudeur een lucratieve aangelegenheid worden. Het beveiligen van automaten is mogelijk, maar zal ingrijpende investeringen vereisen.

medaille-uitgifte van **25 jarig bestaan Numismatica Limburg vzw**

De Finse €-centen : hoe numismatiek en heraldiek samengaan

Op alle centen van de Finse €-munten staat de heraldieke leeuw uit het Finse staatswapen afgebeeld. Het wapen bestaat uit een gekroonde klimmende leeuw. De leeuw heeft een zwaard in zijn rechtse gehandschoende voorpoot en vertrappelt een kromzwaard. De leeuw, de kroon, de heften van het zwaard en het kromzwaard en de gewrichten van de handschoen zijn goud. De handschoen zelf en de zwaarden zijn zilver. Het rode veld wordt versierd met negen zilveren rozen.

Finland kreeg pas zijn eigen wapen in de 16^e eeuw toen koning Gustav I van Zweden in 1556 zijn zoon Johan de titel gaf van hertog van Finland. Als Johan III volgde hij in 1581 zijn oudere broer Erik XIV op. Bij zijn troonsbestijging eigende hij zich tevens de titel van Groothertog van Finland en Karelië toe (een gebied dat thans tot de Russische federatie behoort).

Algemeen wordt aangenomen dat het schild dat toen gebruikt werd en dat weinig verschilt van het huidige, ontworpen werd naar het schild dat op de grafzerk van koning Gustav I in de kathedraal van Uppsala voorkomt. De ontwerper hiervan was waarschijnlijk de Nederlandse kunstenaar Willem Boyen die zowel onder Gustav I als onder Erik XIV diende. Men weet echter niet of het werk enkel een product is van Boyen's verbeeldingskracht of dat het naar de wensen van Erik XIV gemaakt is, die zeer geïnteresseerd was in de heraldiek. In ieder geval wordt aangenomen dat het leeuwsymbool afgeleid is van het wapen van de Folkung-dynastie (die over Zweden heerste in de 12^e-13^e eeuw), wiens wapen in het Zweedse staatswapen verwerkt is.

De twee zwaarden zijn ontleend aan het wapen van Karelië en werd voor het eerst getoond op een banier tijdens de begrafenis van Gustav I in 1560. De plaats van het Russische kromzwaard onder de leeuwenpooten van het Finse wapen, is ongetwijfeld een weerspiegeling van de politieke situatie van die tijd. Zweden en Rusland waren bijna constant in oorlog en de Zweden maakten op die manier duidelijk wie volgens hen de overheerser was. De negen zilveren rozen zijn decoratief, al werden zij

verkeerdelijk geïnterpreteerd als symbolen voor de negen historische provinciën van Finland land, het aantal rozen varieerde echter in de loop der tijden.

Toen Finland in 1917 onafhankelijk werd, werd het "leeuwenwapen" het staatswapen van de nieuwe natie. Daarvoor had het niet enkel dienst gedaan als symbool voor het Zweedse gebied ten oosten van de Botnische golf, maar tevens van 1809 tot 1917 als wapenschild voor het Groothertogdom Finland dat toen onder Russische heerschappij viel. Het komt zowel voor op de staatsvlag als op officiële zegels, munten, bankbiljetten en postzegels. Op de wagen van de president neemt het de plaats in van de gewone nummerplaat. Het heeft echter tot 1978 geduurd alvorens het Finse wapen per wet werd gereguleerd. Het huidige ontwerp is van Olaf Eriksson (1911-1987). Het ontwerp op de vroegere Finse marken en op de €-munten uit Finland zijn van Heikki Häiväoja (°1929).

Ivan D.

Alain De Wachter laat zich uitvoerig informeren omtrent de tentoonstelling 'muntslag van de Romeinse Republiek' van Roger Philippot. Een 35-tal nieuwsgierigen bezochten de expo en namen het info-blaadje mee.

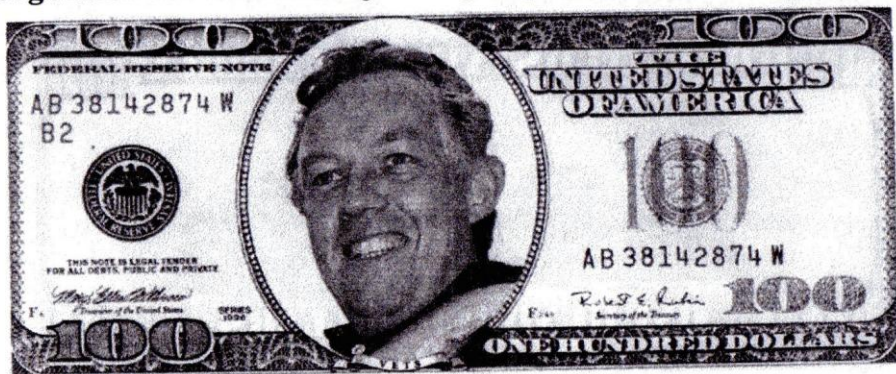
De Jef ... een numismaat in wording zoekt zijn weg ...

Iedere numismaat heeft zijn eigen verzamelgebied. Als beginneling ben ik nog steeds op zoek naar mijn ding, iets waar ik mezelf helemaal kan in geven. Ik ben al wel begonnen met de antieke Romeinse munten maar ja helemaal overtuigd ben ik nog niet. Tijdens mijn zoektocht op het web vond ik enkele 'interessante' verzamelobjecten.

1. Stenen geld van het eiland Yap in de Stille Zuidzee : deze kleinoden werden op afgelegen eilanden gedolven en met kano's en vloten naar Yap vervoerd. Daar werden ze rond gebeiteld en voorzien van een gat in het midden. De grootste 'munten' hadden een diameter van 3 ½ m en wogen makkelijk een paar ton. Ze werden in de voortuin geplaatst en gaven een beeld van de kredietwaardigheid van de eigenaar. Wel, ik heb nog wel plaats in mijn tuin en met mijn dubbel-asser kan ik alvast een aardig muntje vervoeren. Indien iemand mij hierbij kan helpen, gelieve me te contacteren.

2. een gouden 200 mohur (India) : dit hebbedingetje, in de 17 de eeuw geslagen in opdracht van keizer Sjan Jahan, is allicht de munt met de grootste waarde. Met zijn diameter van 14 cm en gewicht van ongeveer 2 kilo heeft hij een goudwaarde van 3403 €. De wereldberoemde Taj Mahal werd met deze 'muntjes' afbetaald. Graag had ik er ook zo eentje gehad, eventueel in minder goede staat. Help ! Welke weg moet ik uit ?

Organiseer een 'Casinofestje' met je eigen bankbiljetten !

Op het bedrijfsfeestje van '5 jaar Visionweb' vergastte Herentalsenaar **Hans Vets** zijn genodigden op een Casinoavond in Al Capone-stijl. Bij ontvangst in de cocktailbar kreeg ieder een stapeltje 100-dollarbiljetten, naar eigen makelei, om te kunnen vergokken aan de roulettetafel. Veel zorgen om eventueel verlies hoefden zijn gasten zich dus niet te maken.

'Beursnoteringen'

maart 2005

zaterdag 5 maart 11 – 16 u

EUROMUNTENBEURS

Cultureel Centrum 't Noorderlicht
Gruttoplein 2, Diemen-Noord NL
J.J. Kroon 020-6997755

zondag 6 maart

MPO-Muntbeurs 10-16 u

ROC

Jan Tooropstraat 99, Amsterdam

info@mpo.nl www.mpo.nl

030-6063944

zaterdag 12 maart 9.30 – 18.00 u

Veiling 83

Jean Elsen & Zonen nv.

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel
02-7346356 www.elsen.be

Numismatica ANTVERPIA afdeling van het EGMP
&

MEDEC Geschiedk. Kring van ereteken- en medailleverzamelaars
organiseren zondag 13 maart 9 – 16 u

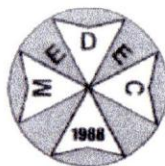
21 ste INTERNATIONALE RUILBEURS

munten bankbiljetten medailles eretekens

Alpheusdal

Filip Williotstraat 22,
Berchem – Antwerpen

Hugo Jacobs 03-6455018

Numismatische agenda

maart 2005

di 1	AEN – P.Z. Heilige Geest, Dr. Lemoinestr. 13 Anderlecht	van 18u
vr 4	Sporthal Bruultjeshoek - Wavervelden 12, O.L.V.-Waver	19.30-22u
za 5	EGMP Dendermonde–Kloksken, Het Keur, Dendermonde Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B. – ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Numism.Kring -Cult.Centrum, lok 2, Kunstlaan 5, Hasselt	13–17 u 13.30-17u 8-11 u 13-17 u
zo 6	EGMP Leuven – Ensor, Diestsesteenweg 133, Kessel-Lo EGMP ZW-VI. – Kartouchke, Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Soignies – Maison Du Peuple, Rue des Tanneurs AEN Stockay – L’Union, rue Reine Astrid 69, St-Georges Edelweissje – St.-Katarina , - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt Internationale Muntenbeurs AEN Couvin Athénée Royal Jean Rey – Rue du Bercet, 5660 Couvin	9-12.30 u 9-12 u 9-12 u 8-12 u 8.30-12 u 9-15 u
di 8	N.K.Zeeland–C. Dauwendaele, Vrijlandstr.51 Middelburg	18.30-21u
za 12	AEN Nijvel – Col.St.Gertrude, Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers – Bur. de Dépot, Rue du Collège, Verviers Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B. – ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Veiling nr. 83 door Jean Elsen & Zonen nv Tervurenlaan 65, 1040 Brussel	van 14.30 9-12 u 13.30-17u 8-11u
zo 13	Numismatica - Den Brasseur, Bovenrij 50, Herentals AEN Mons – café aux Brasseurs, Av. du Bélian, Mons AEN Vielsalm–Les Doyards, rue de la Station 5, Vielsalm 21e Internationale Ruilbeurs Numismatica Antverpia EGMP Alpheusdal, Filip Williotstraat 22, Berchem	9-12 u 9.30-13 u 9-12 u 9-16 u

ma 14	EGMP Brugge– lokaal CM, Moerkerkestwg 118, St-Kruis	van 19 u
za 19	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B.–’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestraat 30 Brussel	13.30-17u 8-11u
zo 20	EGMP Gent – St.-Annakring, Nieuwenbosstraat 1, Gent EGMP Mechelen–Hof Villers, Persoonshoek 9, Mechelen EGMP ZW-Vlaand., Willem Tell, Brugsestr. 20, Kortrijk EGMP Limburg– C.C. ‘Muze’ Dekenstr., Heusden-Zolder AEN Luik– Centre 104, Col.St.-Servais, 104 rue St-Gilles Numismatica Wetthra – CC De Poort, Markt 27, Wetteren Club des Collection.-Cent. Culturel, Rue Haute, Gosselies	9-12 u 10-12 u 13-16 u 9-12 u 9-13 u 9.30-13 u 8.30-12 u
za 26	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17u 8-11 u
zo 27	EGMP Aalst – Immerzeel, Rerum Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen–’t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen La Louviere – M. d Peuple, Rue d/l Station, HaineStPierre	van 9.30u 9-12 u 8.30-1130
meer info www.egmp.be		

VAN ECCELPOEL

lekkere kwaliteitswijn-tjes vanaf 4 euro

voor uw Communiefeesten, zomerfeesten, ...

Kom deze wijnen proeven !!

Terret Les Bâteaux – vin de pays d’Oc 2003	wit	4.47
Castillo de Enguera – Crianza, Valencia 2002	rood	4.50
Domaine de la Salette – Côtes de Gascogne 2003	wit	4.74
Inurietta Sur - Navarra 2003	rood	6.35

www.vaneccelpoel.com

info@vaneccelpoel.com

BTW: 459.684.875

FRT 082 055

BRASSERIE "DEN BRASSEUR"

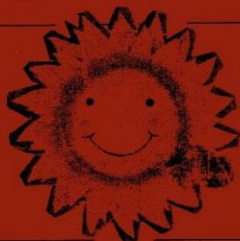
Bovenrij 50
2200 Herentals
Tel: 014-23.16.65

Kerstdagen: Woensdag - donderdag - uitgez. feestdagen
Andere dagen open vanaf 11 uur

uit sympathie

014-221878

café

't **ZONNEKE**

Kerkplein 1, 2200 Herentals

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

DAMS

Antwerpseweg 81, 2440 Geel - tel 014/58.87.23

munt

KOERIER

prachtig maandblad vol met

munten, penningen
bankbiljetten
goud en zilver

Gratis proefnummer! Omni-Trading B.V.
Canadalaan 8a, 7316 BX Apeldoorn

overal
verkrijgbaar!